

העבודה בבית המקדש - מהותו של יום הכיפורים

הגאון רבי פנחס זביחי - ראש מוסדות ובעל השו"ת 'עטרת פז'

ואמנם על זה היה דוה לבנו על אלה חשכו עינינו, כי אין אנו יכולים לעשות את כל סדר העבודה הזה כראוי בבית מקדשנו, ועל כן כל גדולי ישראל היו מורידים כנחל דמעה בעת קריאתם ביום הכיפורים את סדר העבודה הזה בעת התפילה, כי בעוה"ר היה לאין מחמד כל עין, גלה יקרנו ונוטל כבוד מבית חיינו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם זה אורך ימים ושנים.

ועפעפינו יזלו מים וכל לב ימס, בזכרון מאמר רבותינו (שמות רבה לג א) על הפסוק (ש"ש ט) "פתחי לי אחותי רעיתי... שראשי נמלא טל" - "אמר הקב"ה פתחי לי אחותי רעיתי - עד מתי אהיה מתהלך בלא בית, שראשי נמלא טל - בני, עשו לי מקדש שלא אהיה עומד בחוץ" - ע"ש. אוי לנו על צער גלות השכינה, אשר זה אורך שנים נוהמת כיונה ומצפה לגאולתן של ישראל (עי' גי'מ"א ג.) ואשר כביכול נמצאת בחוץ ללא בית ומחסה, הלא למשמע אוזן דאבה נפשינו. ואמרו רבותינו (בראשית רבה ט) - "כל תפילתן של ישראל אינה אלא על בית המקדש, מרי יתבני בית מקדשא, מרי מתי יתבני בית מקדשא [אדון, מתי יבנה בית המקדש]".

ודבר ידוע הוא, שככל שמרבית לעסוק בדיני המקדש ובהתבוננות בעבודתו ובמעלותיו

יתברך הבורא ויתעלה היוצר, אשר הנחיל לנו תורת אמת ונתן לנו באהבה חוקים ומשפטים ישרים, ובכללם את מצוות סדר העבודה ביום הקדוש הזה, יום מכובד באורים המקודש לנו מדור דורים הוא יום הכיפורים, למחול על-ידו את עוונותינו ולכפר על כל פשעינו, וכדברי הנשר הגדול בספר המצוות

(עשה מט) -

"הציווי שנצטוינו בעבודת היום, כלומר כל הקורבנות והוידויין שנצטוינו ביום צום כיפור, לכפר בהם כל העוונות, כמו שאמר הכתוב. והיא כל החוקה האמורה ב'אחרי מות'. והראיה שהכל מצוה אחת, אמרם בסוף פרק ה מכיפורים (משנה יומא ה ז) - "כל מעשה יום הכיפורים האמור על הסדר, הקדים מעשה לחברו - לא עשה כלום". הא למדת, שהכל מצוה אחת היא - עיי"ש.

ובזמן שבית המקדש היה קיים היה לנו כהן גדול שיעשה בעדנו את כל העבודה והסדר הזה ביום הכיפורים ויכפר עלינו, אבל עתה בעוה"ר שחרב עירנו ושם בית מקדשנו ובטלה העבודה, אין לנו אלא שיח שפתותינו, ועל כן נהגו לומר בתפילת יום הכיפורים סדר זה של עבודת כהן גדול, ומנהג זה הוא מזמן התלמוד, וכמתבאר מהגמרא במסכת יומא (ל' ג"ו).

שבעצם היום הקדוש הזה יבין היטב את הדברים
בעת אמירתם בתפילה.

כי איך נבוא אל המלך מלכא דעלמא הקב"ה
יתברך ויתעלה בלבוש
שק ח"ו, שנאמר לפניו
בתפילותינו מילים ותיבות
בלא הבנתם, בו בזמן שכל
כפרת היום הקדוש הזה
תלויה בעיקרה באמירה זו
של סדר העבודה בכונה
ובהבנת הדברים.

יזכנו השי"ת לראות
את ביתו עומד על תילו,
בהודו ובתפארתו, וישמח
לבנו לראות במהרה כהנים
בעבודתם ולויים בדוכנם
וישראל במעמדם, ואת
סדר העבודה הזאת של יום
הכיפורים נעשית על ידי הכהן הגדול בבית
קודשנו ותפארתנו, אכ"ר. ■

- על-ידי זה מתחזקת הרגשת העדרו וגודלת
וגוברת הצפיה והתפילה לבנינו, ומכיון שכן
בודאי שענין זה הוא בכלל מה שפסק מרן בשו"ע
(או"ח סי' 6) - "ראוי לכל ירא
שמים שיהיה מיצר ודואג על
החורבן", כיון שע"י לימוד
זה יוכל להגיע לידי מידה
זו ביתר שאת. ואתא בתנא
דבי אליהו (ז) - "כל חכם
מישראל שיש בו דברי תורה
לאמיתן ומתאנח על כבודו
של הקב"ה, ועל כבודן של
ישראל ומתאוה ומיצר על
כבוד ירושלים ועל כבוד בית
המקדש ולישועה שתצמח
בקרב ועל כינוס גליות, מיד
שורה רוח הקודש בקרבו".

ועל כן חובה קדושה היא
על כל אדם ואדם ללמוד ולעיין בסדר עבודת
כה"ג ביוה"כ עוד קודם יום הכיפורים, כדי

**על זה היה הוה לבנו על אלה חשבו
עינינו, כי אין אנו יכולים לעשות
את כל סדר העבודה הזה כראוי
בבית מקדשנו, ועל כן כל גדולי
ישראל היו מורידים כנחל דמעה
בעת קריאתם ביום הכיפורים את
סדר העבודה הזה בתפילה,
כי בעוה"ר היה לאין מחמד כל
עין, גלה יקרנו ונוטל כבוד מבית
חינו, ואוי להם לבנים שנלו מעל
שולחן אביהם זה אורך ימים ושנים**

חברי אגודת קדושת ציון
בהתייעצות עם הגאון רבי
פנחס זביחי שליט"א